

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I 1984 vedtog Folketinget en beslutning om et 10-punkts program for voksenundervisning og folkeoplysning, hvori regeringen opfordres til at forbedre rammerne for udviklingen af voksenundervisningen og folkeoplysningen samt øge voksnes muligheder for at deltage heri. *Programmet er siden fulgt op på forskellig måde.*

Inden for *folkeoplysningen* blev der i 1985 igangsat et omfattende forsøgs- og udviklingsarbejde, og der blev nedsat et folkeoplysningsudvalg, der fik til opgave at udarbejde en ny lov om tilskud til folkeoplysning til afløsning af fritidsundervisningsloven. Folkeoplysningsudvalget afslutter sit arbejde i foråret 1989 og det forventes at forslag til en ny lov om tilskud til folkeoplysning vil blive fremsat i folketings-samlingen 1989/90.

Inden for *den prøveforberedende enkeltfagsundervisning* blev der ligeledes iværksat et omfattende forsøgsarbejde med henblik på at forberede en ny lovgivning på området, der skal skabe en egentlig voksenuddannelse med egen identitet, frigjort fra folkeskolens læseplaner og prøveformer. Forslag til lov om almen voksenuddannelse fremsættes for folketinget i januar 1989.

På det *erhvervsrettede område* vedtog Folketinget i juni 1985 lov om efteruddannelse, hvis kursusaktiviteter, der modsvarer virksomhedernes behov for kvalifikationer, henvender sig til såvel selvstændige som ansatte i gruppen mellem faglærte og akademikere, og til faglærte, der skal opskoles.

Den 1. august 1986 trådte en ændring af arbejdsløshedsforsikringsloven i kraft. Ændringen indebar en udvidet adgang for dagpengemodtagere til at bevare dagpengere retten ved deltagelse i undervisning. Der er endvidere sket en betydelig udvidelse af langtidsledige dagpengemodtageres adgang til at deltage i undervisning ved lov nr. 291 af 21. juni 1985 om arbejdstilbud til ledige og ved den seneste ændring af denne lov vedtaget 16. december 1988 (L55).

Formålet med lovforslaget.

Forslaget til lov om voksenuddannelsesstøtte skal ses som en yderligere opfølgning af 10-punkts programmet, herunder især pkt. 6, hvorefter der skal sikres økonomiske og arbejdsmæssige betingelser for deltagelse i voksenuddannelse i arbejdstiden.

Deltagelse i undervisning og uddannelse som voksen kan indebære betydelige økonomiske og arbejdsmæssige problemer, der er af en anden karakter end det er tilfældet med deltagelse i en ung alder, idet man som regel vil være bundet af f.eks. familie- og boligmæssige forpligtelser.

Mange voksne, som har en kort uddannelse, kan opleve det som meget utilfredsstillende, at de hverken økonomisk eller arbejdsmæssigt har mulighed for at gennemføre en uddannelse, som kunne bringe dem ind i andre livsbaner.

Lovforslaget har derfor til formål at skabe økonomisk grundlag for, at voksne med kortvarig skole- og erhvervsuddannelse, får mulighed for at deltage i almindelig og erhvervsrettet undervisning i arbejdstiden.

Lovens sigte er samtidig at øge den enkeltes mulighed for at udvikle sig personligt og forbedre eller supplere sin skole- og erhvervsuddannelse, samt at sikre et tilstrækkeligt udbud af kvalificeret arbejdskraft og rette op på de eksisterende uddannelsesmæssige forskelle i samfundet.

Som i 10-punkts programmet prioriteres det folkeoplysende element og den brede almindelig voksenundervisning højt.

Forslaget sigter samtidig mod en mere direkte erhvervsrettet kvalificering af arbejdsstyrken.

1990'erne vil være en periode, hvor tilgangen af nyuddannet arbejdskraft vil være aftagende, og fremtidens udfordringer kan derfor ikke klares alene ved at satse på unge mennesker med nye uddannelser. Der må samtidig sættes på en løbende kvalificering af den eksisterende arbejdsstyrke gennem et fremadrettet efter- og videreuddannelsessystem.

Den teknologiske udvikling medfører bl.a. behov for brede almene kundskaber, der kan give indsigt i den samlede arbejdsproces, og forståelse for metodearbejde og kvalitetskontrol. Der er således behov for,